

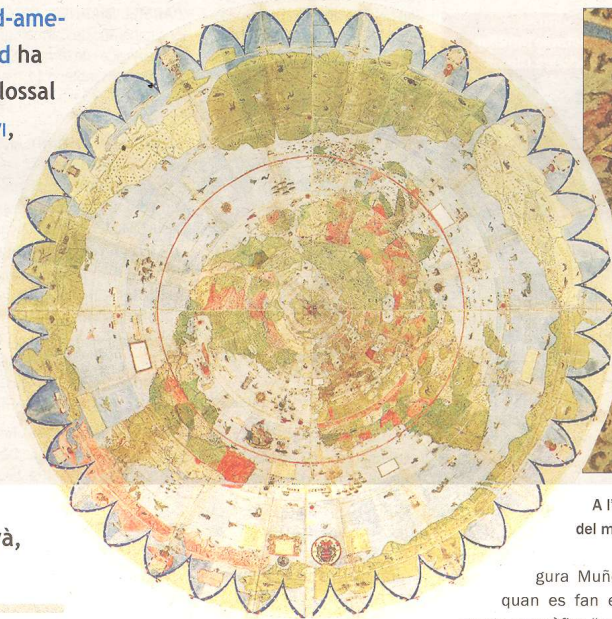
El reportatge

C.F. / L.B.

Història

Tortosa apareix al mapamundi més gran del s.XVI

La universitat nord-americana de Stanford ha reconstruït un colossal mapamundi del segle XVI, el més gran i antic que es coneix. El mapa, dibuixat per Urbano Monte, està compost per 60 làmines que mai s'havien posat juntes fins ara, i entre les tres referències que hi surten de Catalunya hi figura Tortosa, juntament amb Perpinyà, Barcelona i Montserrat.

A l'esquerra, imatge del mapamundi dibuixat per Monte i, a la dreta, detall del mapa on surt Tortosa.

L'any 1587 el cartògraf italià Urbano Monte va pintar un extraordinari mapamundi de 3 metres per 3 metres. És, de fet, el mapa antic més gran que es conserva. Estava dividit en 60 làmines pensades per enganxar-se a una esfera gegant. S'hi pot apreciar, amb un gran luxe de detalls, el món conegut fins llavors i, a Catalunya, trobem escrits els noms de Perpinyà, Barcelona, Montserrat i... Tortosa. I és que en aquella època **"Tortosa era la quinta ciutat més poblada de Catalunya"**, tenia, per tant, **"un pes demogràfic i comercial important"** i, a

més, en estar situada a cavall entre Barcelona i València, **"durant segles va ser el nucli més important entre aquestes dos ciutats"**, explica el catedràtic d'Història, Joan Hilari Muñoz. A més, el 1587, **"és l'any en què curiosament es funda la Taula de Canvis de Tortosa, un banc municipal que crea l'Ajuntament per administrar les finances municipals"**.

Si bé Tortosa surt en mapes de Catalunya i la península més antics que aquest mapamundi, **"la gràcia d'aquest mapa és que situa Tortosa en un context mundial"**, asse-

gura Muñoz. Al segle XVI és quan es fan els grans descobriments geogràfics **"es fa la primera volta al món i es delimiten les costes d'Àsia, Amèrica i Àfrica i el que fa Urbano Monte en aquest mapamundi és posar al dia la informació que hi havia en aquell moment"**. El que més ha fascinat als experts és la gran precisió de detalls del mapamundi que es va dibuixar només 95 anys després que Cristòfol Colom descobrís el continent americà.

Quatre-cents anys després que fos pintat, els experts de la universitat nord-americana de Stanford acaben de digitalitzar i reconstruir per primer cop el mapamundi d'Urbano Monte. El mapa es pot consultar en alta resolució i de forma gratuïta al lloc web de

David Rumsey, un cartògraf britànic que té una col·lecció de més de 150 mil mapes de totes les èpoques i racons del món. En declaracions a *El País*, Rumsey destaca que **"és el mapa del món més gran del segle XVI. També és artísticament gran. Té informació d'eclipsis, del Sol, la direcció dels vents o la duració dels dies a les diferents zones del món"**. Una altra curiositat, segons *El País*, és que el mapa de Monte està projectat des del pol nord, de manera que l'Àrtic n'és el centre. Un altre dels detalls del mapa és que està ple de monstres i criatures marines, un fet habitual als mapes de l'època, ja que els cartògrafs dibuixaven criatures fantàstiques per no deixar espais buits. ■